

model in the conditions of «Industry — 4.0». // ACCESS Journal: Access to Science, Business, Innovation in Digital Economy (Online) 2020, 1(1), P. 9-31.

4. Концепція розвитку сфери штучного інтелекту в Україні. Проект. // Розпорядження КМУ. Май, 2020. URL:

[https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/ %D0 %9A %D0 %BE %D0 %BD %D1 %86 %D0 %B5 %D0 %BF %D1 %86 %D1 %96 %D1 %8F %20 %D1 %84 %D0 %B8 %D0 %BD %D0 %B0 %D0 %BB %20 %D0 %A8 %D0 %86.docx](https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D1%84%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%BB%20%D0%A8%D0%86.docx). (дата звернення: 10.06.20).

5. Україна 2030E — країна з розвинутою цифровою економікою [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html>.

УДК 331.101:330.341.1

Рябокоть І. О.

асистент кафедри управління персоналом та економіки праці
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»
м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

В умовах поширення нової коронавірусної інфекції COVID-19 безпека праці науково-педагогічних працівників повинна забезпечуватися створенням таких умов праці, які виключатимуть негативний вплив шкідливих факторів не тільки виробничого характеру, але й небезпеки навколишнього середовища. Тому в більшості розвинутих країн спостерігається тенденція до збільшення інвестицій у дистанційне навчання, професійний розвиток науково-педагогічних працівників, а також у забезпечення заходів щодо безпеки їх праці.

У короткостроковій перспективі — це забезпечення безпеки (дезінфекція будівель, створення оптимального режиму роботи і соціальної взаємодії; забезпечення психоемоційної рівноваги, зменшення ризиків стресу тощо). Санітарно-гігієнічні заходи передбачають також забезпечення засобами дезінфекції, вентиляції повітря, популяризацію особистої гігієни тощо.

В умовах епідеміологічних обмежень застосування дистанційних освітніх технологій є найперспективнішим напрямом органі-

зації праці в багатьох галузях. Тому, зокрема, процес навчальної діяльності повинен включати використання різних освітніх технологій, у тому числі досить інтенсивне застосування дистанційних освітніх технологій, що дозволить забезпечувати взаємодію здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників на відстані.

За оцінками МОП, лише 19 % тих, хто постійно працювали вдома до пандемії COVID-19, були найманими працівниками; в ЄС серед найманих працівників таких було лише 3 %, натомість частка працюючих удома послідовно зростала, сягнувши 19 % у 2019 році [2].

Більшість науково-педагогічних працівників мають досить високу базову підготовку у сфері інформаційно-комунікаційних технологій, що створює сприятливі передумови для їх залучення у нову методологію, яка заснована на зміні характеру взаємовідносин між науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти [1, с 108].

При цьому важливим є врахування недоліків дистанційного навчання. Так, проблемами дистанційного навчання є:

- збільшення навантаження на науково-педагогічного працівника (необхідність переоформлення навчальних матеріалів під дистанційну форму навчання, складання тестових завдань для освітніх онлайн-платформ тощо);

- на відміну від очного навчання дистанційне виключає можливість живого спілкування науково-педагогічних працівників і здобувачів освіти, що може створювати додаткові труднощі в процесі пояснювання матеріалу, незаплановані перебої зв'язку, відволікання уваги членами родини тощо;

- для багатьох працівників робота вдома пов'язана з відчуттям ізольованості.

Так, 20 % респондентів, які взяли участь у цьогорічному міжнародному опитуванні працюючих дистанційно (дослідження «Стан віддаленої праці-2020», проведене компанією Buffer), однією з найбільших проблем дистанційної роботи назвали самотність [3]. Тобто існує досить велика ймовірність виникнення негативних психо-емоційних станів внаслідок стресу.

Важливо також наголосити на тому, що переформатування навчального процесу несе за собою такі додаткові витрати для науково-педагогічного працівника, як зростання оплати електроенергії, інтернету, експлуатація комп'ютера та інших пристроїв, які викладач використовує у процесі своєї трудової діяльності тощо.

Отже, в нових соціально-економічних умовах посилення трендів інформатизації та дистанціювання процесу навчання, призводить до

збільшення навантаження, посилення впливу стресових ситуацій тощо, що потребує нових рішень і шляхів вирішення проблеми безпеки праці. Подальшим етапом досліджень повинно стати створення чіткої системи безпеки праці науково-педагогічних працівників в умовах епідеміологічних обмежень.

Список літератури

1. Леменік Я. А. З досвіду використання технологій дистанційного навчання в ЗСО в умовах карантину. Я. А. Леменік, Г. М. Алексеева, Л. В. Горбатюк. Молодь у світі сучасних технологій за тематикою. «Використання інформаційних та комунікаційних технологій в сучасному цифровому суспільстві»: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (4-5 червня 2020 р., м. Херсон) / за заг. ред. Г. О. Райко; Херсонський національний технічний університет. Херсон. 2020. С. 107—109.

2. Eurostat. Employed persons working from home as a percentage of the total employment, by sex, age and professional status. Режим доступу: <https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do>

3. The 2020 State of Remote report. Режим доступу: <https://lp.buffer.com/state-of-remote-work-2020>

УДК 331.101

Студенець В. О.

здобувач кафедри управління персоналом,
економіки праці та економічної теорії

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки
і торгівлі», м. Полтава, Україна

ФОРМУВАННЯ НАПРЯМІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАЦІ В ТОРГІВЛІ

В сучасних умовах розвитку економіки, єдиним насправді важливим чинником підвищення ефективності та конкурентоспроможності підприємства будь-якої галузі є персонал та ефективність його діяльності.

Проблеми ефективності праці розглядали у своїх наукових дослідженнях учені Грішнова О.А., Колот А.М., Костишина Т.А., Лопушняк Г.С., Семикіна М.В., Шаульська Л.В.

Ефективність праці є багатоаспектною економічною категорією. Кожний з аспектів розкриває її окремі сутнісні сторони і ви-